

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri

Statsrevisorerne
Statsrevisorerens Sekretariat
Christiansborg
1040 København K

København, den 24. januar 2013
Sagsnr.: 17676
Dok.nr.: 485642

Fødevareministerens redegørelse vedrørende statsrevisorernes bemærkning til beretning nr. 21/2011 om revisionen af EU-midler i Danmark i 2011

Ved brev af 23. november 2012 har Statsrevisorerne anmodet mig om en redegørelse for de foranstaltninger og overvejelser, som beretning nr. 21/2011 om revisionen af EU-midler i Danmark i 2011 giver anledning til inden for Fødevareministeriets ressort.

Beretningen omfatter en række landbrugsordninger, og jeg er meget tilfreds med, at Statsrevisorerne igen i år konstaterer, at forvaltningen af EU-midler samlet set er tilfredsstillende.

Jeg har videre noteret mig, at Statsrevisorerne anser EU regelsættet for meget kompliceret for både forvaltning og landmænd, men også at statsrevisorerne ikke finder det tilfredsstillende, at det har været nødvendigt for Rigsrevisionen at afgive tre supplerende oplysninger på landbrugsområdet.

Den første supplerende oplysning omhandler arealkontrollen, hvor det påpeges, at den fortsat ikke fungerer tilfredsstillende. Der henvises i beretningen specifikt til, at NaturErhvervstyrelsen har sikret en bedre organisering af kontrollen, men at der fortsat er behov for forbedringer af telemålingernes kvalitet.

Fødevareministeriet og NaturErhvervstyrelsen har i 2012 gjort en ekstra indsats for at forbedre telemålingernes kvalitet. Arbejdsgangene for telemålingskontrollerne er fra 2012 ændret således, at de udførende kontrollører arbejder tættere sammen med de faglige sagsbehandlere. Dette sikrer en tættere interaktion og vidensdeling mellem kontrollørerne, der udfører selve telemålingskontrollen, og sagsbehandlerne, der efterfølgende godkender sagerne.

Fra 2011 er der indført anden sagsbehandling, hvor en erfaren sagsbehandler kontrollerer den første sagsbehandlers arbejde og returnerer sagen, hvis den ikke er 100 % i orden. Derudover er der indført en systematisk kvalitetskontrol af telemålingskontrollen, hvor sagerne udvælges og kontrolleres efter den samme metode, som anvendes til den EU-bestemte kvalitetstest af markbloktemaet (ETS-testen). Den systematiske kvalitetskontrol er indført for at måle, om NaturErhvervstyrelsen kvalitetsmæssigt ligger indenfor EU's generelle kvalitetsnormer ved gennemførelsen af telemålingskontrollen, samt sikre en hurtig indgriben evt. med korrigerende foranstaltninger, såfremt dette ikke måtte være tilfældet. Før denne metode blev indført, blev kvalitetskontrollen først udført efter kontrollens afslutning.

Samlet har dette givet et kvalitetsløft af kontrolgrundlaget for de ansøgninger, der kan afsluttes ved hjælp af telemåling, eller som skal følges op i felten af kontrollørerne.

Den anden supplerende oplysning vedrører Krydsoverensstemmelseskontrollen, og det forhold, at en række kommuner indberetter bemærkelsesværdigt få eller slet ingen overtrædelser af krydsoverensstemmelseskravene i forhold til landbruget.

Jeg skal gøre opmærksom på, at NaturErhvervstyrelsen (tidl. FødevarerErhverv) i de seneste år har påpeget over for kommunerne, at manglende opfyldelse af forpligtelserne i forbindelse med krydsoverensstemmelse (KO) indebærer en risiko for uretmæssig udbetaling af landbrugsstøtte, hvilket således udgør en risiko for underkendelse og dermed en statsfinansiell risiko. Senest skrev NaturErhvervstyrelsen i maj 2012 til alle landets kommuner, at man ville analysere antallet af indberetninger fra de enkelte kommuner. Der er i december 2012 sendt breve til de kommuner, hvor antallet af KO-indberetninger pr. tilsynsbesøg afviger væsentligt og negativt fra gennemsnittet af KO-indberetninger for alle danske kommuner. I øjeblikket er der en dialog herom med en række af disse kommuner samt med Kommunernes Landsforening og Miljøstyrelsen, der er statslig ressortmyndighed for hovedparten af de KO-krav, som kommunerne kontrollerer.

De kommuner, der ikke af egen drift henvender sig på baggrund af NaturErhvervstyrelsens brev, vil blive kontaktet i begyndelsen af 2013 med henblik på en kortlægning af årsagerne til den lave indberetningsfrekvens.

Jeg har bemærket Rigsrevisionens anbefaling om, at tilsynsmodellen bør genovervejes. Fødevarerministeriet har valgt at benytte de eksisterende myndigheder, herunder kommunerne, til at gennemføre krydsoverensstemmelseskontrollen, hvilket bl.a. indebærer, at NaturErhvervstyrelsen ikke har instruktionsbeføjelser over for kommunerne. Efter Rigsrevisionens opfattelse er der behov for, at organiseringen af krydsoverensstemmelseskontrollen genovervejes, således at der sikres en ensartet kvalitet af kontrollen.

Samtidig med at vi følger op på de relevante kommuner, vil jeg gerne se på ændringer i forhold til kontrolmodellen.

Den tredje supplerende oplysning omhandler de konstaterede svagheder på landbrugsområdet, som har givet anledning til underkendelser på ca. 1 mia. kr. i perioden 2002-2011. EU-Domstolen har i juli 2012 afgjort, at den største sag om underkendelse på 750 mio. kr. står ved magt. De danske myndigheder har anket dommen.

Hektarstøttesagen, som vedrører perioden 2002 – 2004, udgør langt størstedelen af den samlede underkendelse på ca. 1 mia. kr. Denne sag adskiller sig fra de øvrige underkendelsessager, idet sagens hovedspørgsmål ifølge de danske myndigheders opfattelse er, hvorvidt de danske regler for plejen af udtagne arealer var i overensstemmelse med EU-reglerne. Afgørelsen fra Retten, som er EU's domstol i første instans, er som nævnt anket til selve EU-Domstolen.

De øvrige underkendelsessager drejer sig typisk om svagheder ved kontrollen af forskellige støttebetingelser samt – dog i begrænset omfang – om manglende indførelse af normer for god landbrugs- og miljømæssig stand og krydsoverensstemmelseskrav.

Foranlediget af EU-rettens dom har Fødevareministeriet igangsat et analysearbejde med henblik på at vurdere mulige forbedringspotentialer i administrationen af EU's landbrugsstøtte i Danmark. Analysen sker med afsæt i den aktuelle administration og de initiativer til forbedringer af administrationen, som NaturErhvervstyrelsen er i færd med at implementere i forlængelse af "Projekt bedre kontrol" for arealstøtten og et tilsvarende projekt "Wupti" for projektstøtteområdet. Analysen gennemføres i samarbejde med konsulentfirmaet PA Consult og omfatter blandt andet en benchmarking på udvalgte områder i forhold til administrationen i sammenlignelige medlemsstater.

Analysen omfatter endvidere en vurdering af mulige forbedringspotentialer i forhold til telemålingskontrollen og kontrolmodellen for krydsoverensstemmelse.

Det forventes, at analysen er færdig i første kvartal 2013.

I den forbindelse har jeg noteret mig, at Rigsrevisionen anerkender de initiativer, der allerede er igangsat for at minimere risikoen for fremtidige underkendelser, og at Rigsrevisionen samtidigt finder den nuværende handleplan for de fremadrettede initiativer tilfredsstillende.

Med venlig hilsen

Mette Gjerskov

CC: Redegørelsen sendes i kopi til rigsrevisor Lone Strøm